אבל צבור יהא מביא שמביא חובה כיוצא בה ת"ל [1]לא תעלו יכול לא יעלו על מזבח הפנימי אבל יעלו על מזבח החיצון ת"ל [2]את שמן המשחה ואת קטרת הסמים לקודש ככל אשר צויתיך יעשו אין לך אלא מה שאמור בענין אמר רב פפא לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא ציבור על מזבח החיצון דלא אשכחן ולא מיבעיא יחיד על מזבח הפנימי דלא אשכחן אלא אפילו יחיד על מזבח החיצון דאשכחן בנשיאים הוראת שעה היתה:

מתני' [ה]חביתי כ"ג לא [א]היו באין חצאין אלא מביא עשרון שלם וחוצהו [א] מקריב מחצה בבקר ומחצה בין הערבים [ב] כהן [ב]שמביא מחצה שחרית ומת ומינו כהן אחר תחתיו לא יביא חצי עשרון מביתו [ג] (א) וחצי עשרונו של ראשון אלא מביא עשרון שלם (מחצה) [ד] וחוצהו מקריב מחצה ומחצה אבד [ג]נמצאו שני חצאין קריבין ושני חצאין אובדין [ה]:

גמ' ת"ר אילו נאמר מנחה מחצית הייתי אומר מביא חצי עשרון מביתו שחרית ומקריב חצי עשרון מביתו ערבית ומקריב ת"ל [3]מחציתה בבקר [ו] ומחציתה בערב מחצה משלם הוא [ז] מקריב הא כיצד מביא עשרון שלם וחוצהו ומקריב מחצה בבקר ומחצה בין הערבים נטמא מחצה של בין הערבים או שאבד יכול יביא חצי עשרון מביתו ערבית ויקריב ת"ל [ח] מחציתה בבקר ומחציתה בערב מחצה משלם הוא מביא הא כיצד מביא עשרון שלם [ט] [מביתו] וחוצהו ומקריב מחצה ומחצה אבד נמצאו שני חצאין קריבין ושני חצאין אובדין כ"ג שהקריב מחצה שחרית ומת ומינו [י] אחר תחתיו יכול יביא חצי עשרון מביתו או חצי עשרונו של ראשון ת"ל ומחציתה בערב מחצה משלם הוא מביא ומקריב הא כיצד מביא עשרון שלם וחוצהו [יא] ומקריב (ב) ומחצה אבד נמצאו שני חצאין אובדין ושני חצאין קריבין: תני תנא קמיה דר"נ [ד]מחצה ראשון ומחצה שני תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה א"ל ר"נ בשלמא ראשון איחזי להקרבה אלא שני למה ליה עיבור צורה מעיקרא לאיבוד קא אתי דאמר לך מני תנא דבי רבה בר אבוה הוא דאמר אפילו [ה]פיגול טעון עיבור צורה רב אשי אמר אפילו תימא רבנן כיון דבעידנא [ו][יב] דפלגי בהו אי בעי האי מקריב ואי בעי האי מקריב מיחזא חזו: איתמר חביתי כהן גדול כיצד עושין אותן רבי חייא בר אבא א"ר [יג] יוחנן אופה ואח"כ מטגנה רבי אסי א"ר חנינא מטגנה ואח"כ אופה א"ר חייא בר אבא כוותיה דידי מסתברא תופיני תאפינה נאה רבי אסי אמר כוותיה דידי מסתברא תופיני תאפינה נא כתנאי [ז]תופיני תאפינה נא רבי אומר תאפינה נאה רבי [יד] יוסי אומר תאפינה רבה אית ליה [ח]נא ואית ליה נאה [ט]תנן התם [י]חביתי כ"ג לישתן ועריכתן ואפייתן בפנים [כ]ודוחות את השבת מנא ה"מ אמר רב הונא [ל]תופיני תאפינה נאה ואי אפי לה מאתמול אינשפה לה מתקיף לה רב יוסף אימא דכביש ליה בירקא דבי ר' ישמעאל תנא תעשה ואפילו בשבת תעשה ואפילו בטומאה אביי אמר [מ]קרא [4]סלת מנחה תמיד

הרי

אבל ציבור יביאוה. נדבה שהרי מביאין חובה כיוצא בה פעמים בכל יום: **לא תעלו.** משמע לרבים קאמר: **לא מיבעיא יחיד על המזבח הפנימי.** דלא יביא דהא לא אשכחן לה [טו]: **מתני' חביתי.** היינו [מנחת] מחבת כ"ג שמביא בכל יום כדכתיב בלו את אהרן (ויקרא ו) מחציתה בבקר. על שם מחבת קרו [טז] להו חביתים דכתיב (ויקרא ו) על מחבת בשמן תעשה: **לא היו באין חצאין.** שלא יביא חצי עשרון בבקר מביתו וחצי עשרון בערב ואע"פ שקריבה לחצאין כדכתיב מחציתה בבקר מחציתה משמע מחציתה של שלימה [יז] (מחלה משלמה) מחלה מתוך שלם הוא מביא שמביא עשרון שלם וחולהו: **ומינו אחר תחתיו.** קודם תמיד של בין הערבים: **לא יביא חצי עשרון מביתו ולא חצי עשרונו של ראשון** גרס [יח]: **גמ' ת"ל ומחליתה.** מריבוייא דוי"ו משמע אפי' כהן העומד בין הערבים אע"ג דליכא [יט] חציו עשרון דראשון (ג): **מחלה ראשון.** שנשאר מכהן ראשון [כ] [וממחלה שני שנשאר מכהן שני]: **תעובר צורתה.** יפסול בלינה: [כא] **חזי להקרבה.** (ד) כי אפרשיה הוה חזי להקרבה הילכך בעי עיבור צורה: **לאיבוד אתי.** ולישרפה נאמר: **אפילו פיגול.** דפסול חמור הוא ופסול דאורייתא הוא טעון צורה [כב]: **חביתי כ"ג.** דכתיב מחבת וכתיב [שם] מורבכת: **אופה.** בתנור תחילה ואח"כ מטגנה במחבת: **תאפינה נאה.** בשעת אפייתה בתנור תהא נאה ואם מטגנה תחילה הרי היא שחורה מן השמן ומן המחבת: **תאפינה נא.** בשעת אפייתה בתנור תהא נא כמו (שמות יב) אל תאכלו ממנו נא כלומר [כג] בקרמ תהא מבושלת קלתו ואינה מבושלת כל צורכה והיינו טגון דבהא מודו כ"ע דתרוייהו בעינן כדכתיב על מחבת בשמן וכתיב (ט) תופיני: **תאפינה רבה.** אפיות הרבה אופה ומטגנה ואופה: **אית ליה נא.** מש"ה אופה אחר טיגון ואית ליה נאה מש"ה אופה תחילה. לישנא אחרינא [כד] רבה גדולה ומרוקעת ודקה וזהו נוייה ואית ליה מטגנה תחילה ואח"כ אופה [כה] ואיכא [י]טיגון נא ונאה וגדולה היא: ל"א [כ]**תאפינה רבה.** שירבכנה בשמן [כו] (קריבה נאה) [הרבה] וזהו נוייה תחילה מטגנה ואח"כ אופה ואיכא נא ונאה. שלשתן שמעתי: **עריכתן.** תקון החלות שקורין [כז] אטינו"ר ובלשון צרפת טוני"ר: **בפנים.** בעזרה דמגול של מחבת היה בעזרה (ה) ולישה ועריכה ואע"ג דקודם מתן שמן היא. והאי תנא אית ליה מדת יבש לא נתקדשה מדלא מצריך לישת שאר מנחות בפנים [כח] הא בעינן פנים דקסבר חצי עשרון שבו היה חולק חביתי כ"ג נמשח והאי דלא משחו את העשרון השלם מפני שכל אדם מודד בו מנחתו ופעמים [כט] שמוציאו לחוץ אבל זה אינו מסור אלא [ל] לכהנים: **אינשפה.** נפוחה ברוח כמו (שמות טו) נשפת ברוחך: **דכביש ליה בירקא.** טומנין בירקות כדי שלא ישלוט בה רוח: **תעשה.** על מחבת בשמן תעשה (ויקרא ו): [מ]**כמנחת תמידין.** דדוחות שבת:

רבא

תלמוד לומר [י] (כו') בכל אשר צויתיך יעשו. תימה [לא] למה לי קרא דלא תעלו עליו קטרת זרה ותיפוק ליה [לב] מהכא ואומר רבי דה"א לצבור הוא דמפקדי שלא ישנו אבל יחיד כעין צבור מביא ותימה דא"כ לא תעלו בלשון רבים למה לי דמיניה דרשינן לעיל צבור ויחיד מקטרת זרה וי"ל [לג] [דהוי אמינא צבור שרי לגבי קטרת נדבה על מזבח הפנימי והוי] שפיר בכלל כאשר צויתיך [לד] כיון דמייתו חובה (ס) (או) מייתו נדבה ונראה דלא מהדר אלא אקטרת סמים דשייך למזבח הקטרת בההיא פרשתא אבל אמאי דלא כתיב קודש לא מהדר [וה"א דעל מזבח החיצון מביא]: **ומחצה** אבד. קשיא לר' אלעזר דאמר (לעיל דף ח.) קודש לחלאין ומחליתה דאמר קרא מחלה משלם (ע) (להבאה) הוא וא"כ אמאי אבד דהא אכתי לא איקדיש קדושת הגוף וא"כ בר פדיון הוא ואע"ג דמשמע במסכת שקלים [לה] (דף ד.) אבודין (פ) מליקרב מ"מ [לו] מה בין זה לסולת אחר כיון דנפדה מיהו מש"ה קרי ליה אבד: **אפי'** פיגול טעון עיבור צורה. דיליף עון עון מנותר אף לענין הא מדהתם איכא (צ) [עיבור] צורה הכא ה"נ כדדרשינן פרק קמא (דפסחים דף ג.) ובפרק איזהו מקומן (זבחים דף נו:) ביום אתה שורפו ואי אתה שורפו בלילה:

תעשה אפילו בשבת תעשה אפילו בטומאה. הא דמפקינן הכא מחד קרא שבת (ק) וטומאה היינו משום דגלי רחמנא גבי פסח דדרשינן במועדו [לז] אפילו בשבת ואיצטריך קרא אחרינא גבי טומאה איש נדחה ואין צבור נדחין ונראה דהי מינייהו מפקת דשקולין הם ולא דמו לפסח (ר):

הרי

עין משפט נר מצוה

קמב א מיי' פי"ג מהל' מעשה"ק הלכה ג:
קמג ב מיי' פ"ג מהל' תמידין ומוספין הל' כ:
קמד ג ד מיי' שם הלכה כא:
קמה ה מיי' פי"ג מהל' מעשה"ק הלכה ג:
קמו ו ז ח מיי' פ"ג מהל' תמידין ומוספין הל' יח:

◆

תורה אור השלם

1. לֹא תַעֲלוּ עָלָיו קְטֹרֶת זָרָה וְעֹלָה וּמִנְחָה וְנֶסֶךְ לֹא תִסְּכוּ עָלָיו: שמות ל ט
2. וְאֵת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת הַסַּמִּים לַקֹּדֶשׁ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ יַעֲשׂוּ: שמות לא יא
3. זֶה קָרְבַּן אַהֲרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר יַקְרִיבוּ לַייָ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ עֲשִׂירִת הָאֵפָה סֹלֶת מִנְחָה תָּמִיד מַחֲצִיתָהּ בַּבֹּקֶר וּמַחֲצִיתָהּ בָּעָרֶב: ויקרא ו יג
4. עַל מַחֲבַת בַּשֶּׁמֶן תֵּעָשֶׂה מֻרְבֶּכֶת תְּבִיאֶנָּה תֻּפִינֵי מִנְחַת פִּתִּים תַּקְרִיב רֵיחַ נִיחֹחַ לַייָ: ויקרא ו יד

◆

שיטה מקובצת

א] וחוצהו ומקריב: ב] הערבים וכהן: ג] מביתו. ולא חצי: ד] שלם וחוצהו ומקריב: ה] אובדין לא מינו כהן הגדול אחר משל מי היתה קריבה ר' שמעון אומר משל צבור ר' יהודה אומר משל יורשין ושלימה היתה קריבה: ו] תיבות ומחציתה בערב נמחק: ז] הוא מביא: ח] תיבות מחציתה בבקר נמחק: ט] שלם וחוצהו: י] ומינו כהן גדול אחר: יא] ומקריב מחצה ומחצה אבד נמצאו שני חצאין קריבין ושני חצאין אובדין: יב] דבעידנא דפלגינהו: יג] אבא א"ר חנינא: יד] ר' דוסא אומר תאפינה רבה כ"א רבה: טו] אשכחן לה הס"ד ואח"כ מה"ד אין לך אלא מה שאמור בענין. בפרשה החובה ועל מזבח הפנימי והצבור וכתיב והקריב עליו אהרן בבקר: טז] לה חביתין: יז] מחצה משלמה נמחק: יח] גרס הס"ד ואח"כ מה"ד ושלימה. עשרון שלם בבקר ועשרון בין הערבים כל זמן שהיא קריבה משל צבור הס"ד ואח"כ מה"ד גמ' ומינו אחר תחתיו. קודם תמיד של בין הערבים: יט] דאיכא. חצי: כ] מכהן ראשון. ומחצה שני שנשאר מכהן שני: כא] מחזי: כב] טעון צורה. כדילפי' עון עון מנותר בפ' כיצד צולין הס"ד: כג] תיבת בכך נמחק: כד] ל"א גרסי' תאפינה רבה: כה] אופה והטיגון הוא נא: כו] בשמן הרבה. תיבות קריבה נאה נמחק: כז] אנטישטיר ובלשון צרפת טוניר: כח] בפנים. והא בעינן בפנים: כט] שמוציאו לחוץ ואע"ג דאמרינן כלי שרת לא קדיש ליפסל ביוצא מיהו גנאי הוא להוציא לחוץ לאחר שנתקדש בכלי ואת"ל כ"מ היתה בה שמן וכלי הלח נתקדש וי"ל דלא היה מודד בלוג של כלי שרת. תו"ח: ל] לכהנים. ולא נראה לר"י דאין זה טעם ברור לחלק בין עשרון לחצי

מסורת הש"ס

א) לקמן פו., ב) פסחים לד: עג: פב., ג) דפלגינהו. ל"ק, ד) לקמן נו., ה) [לקמן נב. ע"ש], ו) ל"ק מ"ג, ז) ל"ק, ח) נ"ל קר, ט) [ויקרא ו], י) נ"א טיגון ונאה דגדולה היא. ל"ק, כ) נ"א רבה שירבכנה בשמן הרבה. ל"ק, ל) נ"ל כגי. תוספי גרסאות, מ) [עיין לדף נא.], נ) ל"ק, ס) אי מייתו נדבה יעשו כמו בחובה ועוד נראה. ל"ק, ע) נ"א למנות, פ) מהם מה בין זה. ל"ק, צ) ל"ק, ק) וטומאה וגבי פסח דרשינן במועדו. ל"ק, ר) [ועי' תוספות פסחים סו. ד"ה מה מועדי כו' ותוס' לקמן עב: ד"ה שנאמר].

◆

הגהות הב"ח

(א) במשנה חצי עשרון מביתו ולא חצי עשרונו: (ב) גמ' ומקריב מחצה ומחצה אבד: (ג) רש"י ד"ה ת"ל ומחליתה וכו' דראשון יביא מביתו הס"ד: (ד) ד"ה חזי להקרבה כשאפרשיה הוה: (ה) ד"ה בפנים וכו' בעזרה ואע"ג דקודם כל"ל ותיבות ולישה ועריכה נמחק:

◆

לעזי רש"י

אטינו"ר [אינטורטיי"ר]. לעצב.
טוני"ר [טורניי"ר]. לעצב (את הבצק כדי לתת לו צורת פת).

◆

מוסף רש"י

חביתי כ"ג. אותן שנים עשר חלות שעושה ששה בבקר וששה בערב (להלן פו.). **אפילו פיגול.** שפסול הגוף הוא, טעון עיבור צורה (פסחים לד:). ולא איתפרש לי עיקר מלתיה דתנא דרבה בר אבוה היכא איתמר ובכמה מקומות מייתי לה בגמרא (שם עג:). **חביתי כ"ג לישתן ועריכתן בפנים.** לדברי הכל אותו חצי עשרון שהיה חולק בו עשרונו של כהן גדול נמשח והאי דלא משחו עשרון שלם מפני שכל אדם מודד בו מנחתו, ופעמים שמוליכו לחוץ אבל זה אינו מסור אלא לכהנים לחלות בו עשרונים (להלן צו.).

◆

רבינו גרשום

אבל ציבור יהא מתנדב ומביא שכן מביא חובתו כיוצא בה בכל יום דקטרת משל צבור היתה באה: אין לך אלא מה שאמור בענין ככל אשר צויתיך יעשו: חביתי כהן גדול. מנחתו שהיה מקריב בכל יום קרויה חביתין משום דכתיב בה על מחבת בשמן: תלמוד לומר ומחציתה מוי"ו דומחציתה קא מרבה: מחצה של ראשון ושל שני שאובדין תעובר צורתן לעביד להו לינה ושורפן. בשל ראשון משום הכי בעי צורה. דאיחזי ליה להקרבה דבשעת הפרשה שניהם היו ראוים להקריב אחד בבקר ואחד בין הערבים: אפי' פיגול טעון צורה דיליף עון עון מנותר ונותר הוי [עיבור] צורה: אופה בתנור תחילה ואח"כ מטגנה

עשרון כיון דהתרייהו מדת יבש היא ואומר ר"י דלהכי נקט חביתי כהן גדול כי אם משום דדוחות את השבת ואינו כשאר מנחות דאינן [illegible]

בשמן: תופיני תאפינה כשהיא נאה. כלומר בלא שמן שאם היה מטגנה תחלה ואח"כ אופה היתה שחורה מחמת השמן ולא [illegible]

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones